

ANEXA 4

Analiză matematică, AIA

Funcții $f : A \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ elementare: funcția polinomială, funcția rațională, funcția putere, funcția radical, funcția logaritm, funcția exponențială, funcții trigonometrice, funcții hiperbolice. Definiții, grafice și lecturi grafice (intersecția cu axele, monotonie, semn)

Se reamintește că pentru $f : A \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, imaginea și graficul sunt mulțimile

$$f(A) = \{y \in \mathbb{R}; \exists x \in A \text{ a.î. } f(x) = y\} \text{ și } G_f = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; x \in A \text{ și } y = f(x)\}.$$

Geometric, reprezentarea geometrică a mulțimii $f(A)$ este proiecția pe axa Oy a reprezentării graficului funcției, G_f .

1°. Funcții polinomiale.

Definiția 1. Fie $n \in \mathbb{N}$, $a_0, \dots, a_n \in \mathbb{R}$, $a_n \neq 0$. Se numește *funcție polinomială* funcția

$$P : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, P(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_{n-1}x^{n-1} + a_nx^n.$$

Numărul natural n se numește *gradul funcției polinomiale*.

Particularizări.

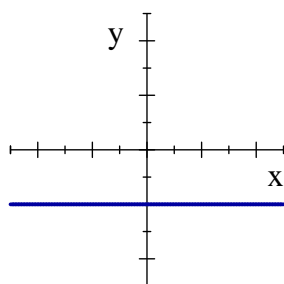
$$\underline{\underline{n=0}}, f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = a, \text{ unde } a \in \mathbb{R}.$$

Graficul funcției f reprezintă *o dreaptă* în plan care este paralelă sau coincide cu axa Ox .

$$a < 0$$

$$f(x) = -2$$

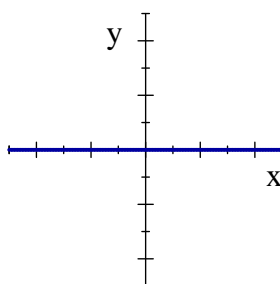
$$y = -2$$

$$a = 0$$

$$f(x) = 0$$

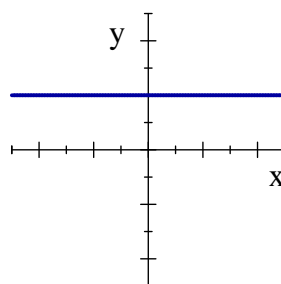
$$y = 0\text{-axa } Ox$$

$$a > 0$$

$$f(x) = 2$$

$$y = 2$$

$$\underline{\underline{n=1}}, f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = ax + b, \text{ unde } a \in \mathbb{R}^*, b \in \mathbb{R}.$$

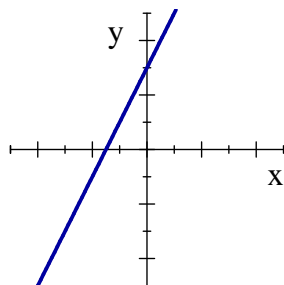
Ecuția de gradul 1 : $ax + b = 0 \Rightarrow x = -\frac{b}{a} \in \mathbb{R}$.

Graficul funcției f reprezintă *o dreaptă* în plan care se intersectează cu axele.

$$a > 0, b > 0$$

$$f(x) = 2x + 3$$

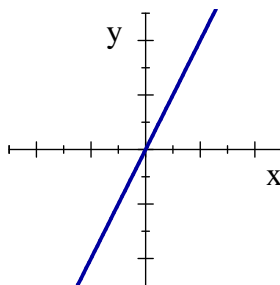
$$y = 2x + 3$$

$$a > 0, b = 0$$

$$f(x) = 2x$$

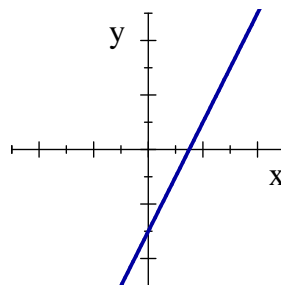
$$y = 2x$$

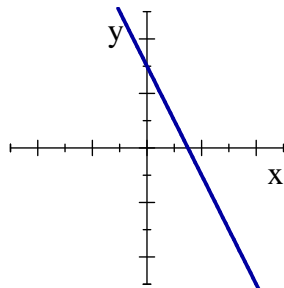
$$a > 0, b < 0$$

$$f(x) = 2x - 3$$

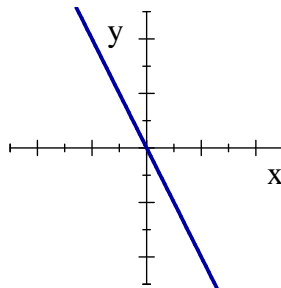
$$y = 2x - 3$$

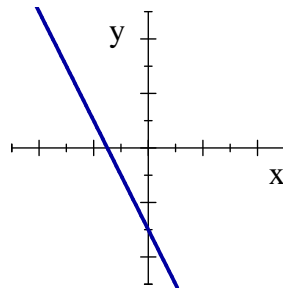
$$\begin{aligned} a < 0, b > 0 \\ f(x) &= -2x + 3 \\ y &= -2x + 3 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} a < 0, b = 0 \\ f(x) &= -2x \\ y &= -2x \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} a < 0, b < 0 \\ f(x) &= -2x - 3 \\ y &= -2x - 3 \end{aligned}$$

Teorema 1. (monotonie) Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = ax + b$, unde $a \in \mathbb{R}^*$, $b \in \mathbb{R}$.

Dacă $a > 0$ atunci f este strict crescătoare pe $\mathbb{R}$.

Dacă $a < 0$ atunci f este strict descrescătoare pe $\mathbb{R}$.

Teorema 2. (semn) Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = ax + b$, unde $a \in \mathbb{R}^*$, $b \in \mathbb{R}$. Atunci

x	$-\infty$		$-\frac{b}{a}$		$+\infty$
$ax + b$		semn contrar lui a	0	semnul lui a	

2, $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = ax^2 + bx + c$, unde $a \in \mathbb{R}^*$, $b, c \in \mathbb{R}$.

Ecuția de gradul al 2-lea: $ax^2 + bx + c = 0$.

Rezolvare. $f(x) = ax^2 + bx + c = a \left(x^2 + \frac{b}{a}x + \frac{c}{a} \right) = a \left(x^2 + 2x \cdot \frac{b}{2a} + \left(\frac{b}{2a} \right)^2 \right) - a \left(\frac{b}{2a} \right)^2 + \frac{c}{a} =$
 $= a \left(x + \frac{b}{2a} \right)^2 - a \frac{b^2 - 4ac}{4a^2} = a \left(\left(x + \frac{b}{2a} \right)^2 - \frac{b^2 - 4ac}{4a^2} \right).$

Se notează $\Delta = b^2 - 4ac$.

Dacă $\Delta > 0 \Rightarrow$ ecuația are două rădăcini reale distincte:

$$x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} \text{ și } x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a}.$$

Dacă $\Delta = 0 \Rightarrow$ ecuația are două rădăcini reale ce coincid:

$$x_{1,2} = \frac{-b}{2a}.$$

Dacă $\Delta < 0 \Rightarrow$ ecuația nu are rădăcini reale, are două rădăcini complexe conjugate:

$$x_1 = \frac{-b + j\sqrt{-\Delta}}{2a} \text{ și } x_2 = \frac{-b - j\sqrt{-\Delta}}{2a}.$$

Descompunerea în factori: $ax^2 + bx + c = a(x - x_1)(x - x_2)$

Graficul funcției f reprezintă o parabolă în plan.

Graficul intersectează axa Oy în punctul $(0, c)$.

$a > 0 \Rightarrow$ ramuri în sus

; $a < 0 \Rightarrow$ ramuri în jos

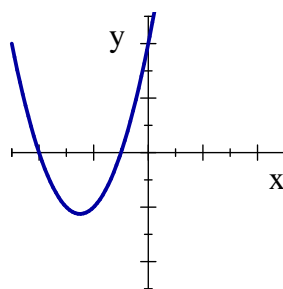
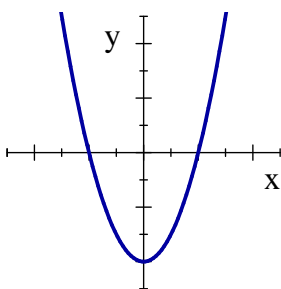
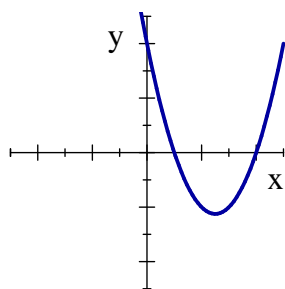
"Varful" $V \left(-\frac{b}{2a}, -\frac{\Delta}{4a} \right)$

Dacă $\Delta > 0 \Rightarrow$ parabola intersectează axa Ox în două puncte: $(x_1, 0), (x_2, 0)$.

$$\begin{aligned} f(x) &= x^2 - 5x + 4 \\ y &= x^2 - 5x + 4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f(x) &= x^2 - 4 \\ y &= x^2 - 4 \end{aligned}$$

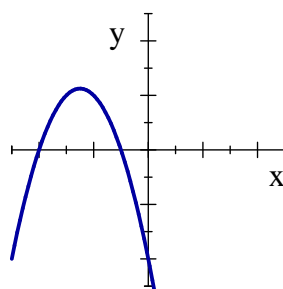
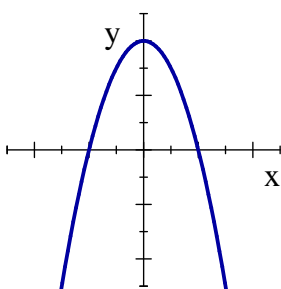
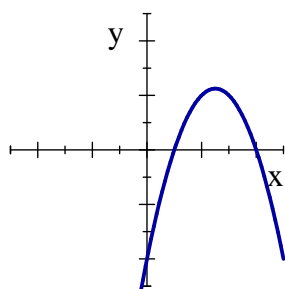
$$\begin{aligned} f(x) &= x^2 + 5x + 4 \\ y &= x^2 + 5x + 4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f(x) &= -x^2 + 5x - 4 \\ y &= -x^2 + 5x - 4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f(x) &= -x^2 + 4 \\ y &= -x^2 + 4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f(x) &= -x^2 - 5x - 4 \\ y &= -x^2 - 5x - 4 \end{aligned}$$

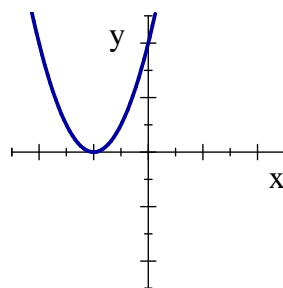
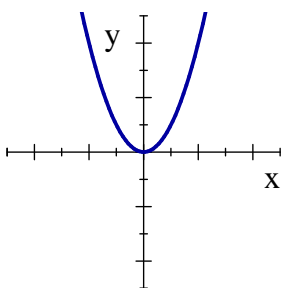
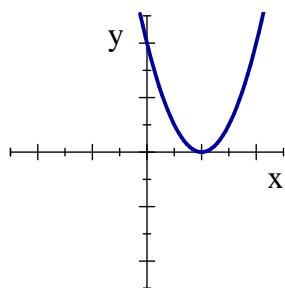

Dacă $\Delta = 0 \Rightarrow$ parabola intersectează axa Ox într-un singur punct: $(x_1, 0)$.

$$\begin{aligned} f(x) &= x^2 - 4x + 4 \\ y &= x^2 - 4x + 4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f(x) &= x^2 \\ y &= x^2 \end{aligned}$$

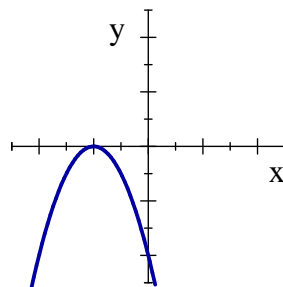
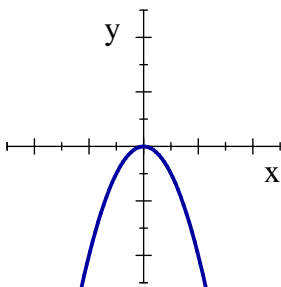
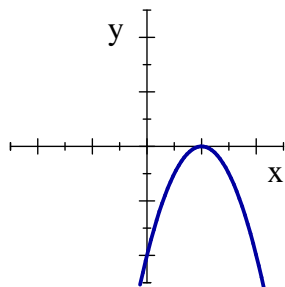
$$\begin{aligned} f(x) &= x^2 + 4x + 4 \\ y &= x^2 + 4x + 4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f(x) &= -x^2 + 4x - 4 \\ y &= -x^2 + 4x - 4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f(x) &= -x^2 \\ y &= -x^2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f(x) &= -x^2 - 4x - 4 \\ y &= -x^2 - 4x - 4 \end{aligned}$$

Dacă $\Delta < 0 \Rightarrow$ parabola nu intersectează axa Ox .

$$f(x) = x^2 - 4x + 5$$

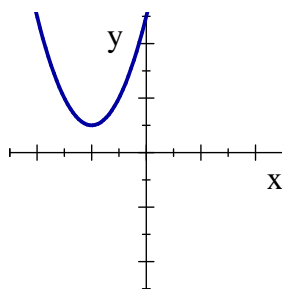
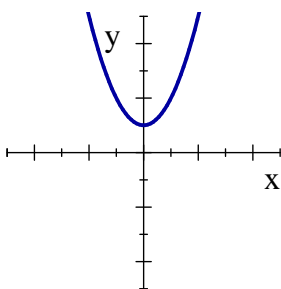
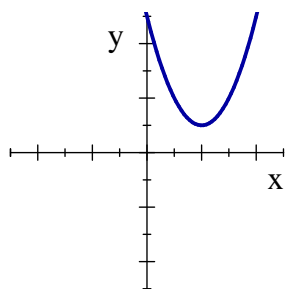
$$y = x^2 - 4x + 5$$

$$f(x) = x^2 + 1$$

$$y = x^2 + 1$$

$$f(x) = x^2 + 4x + 5$$

$$y = x^2 + 4x + 5$$

$$f(x) = -x^2 + 4x - 5$$

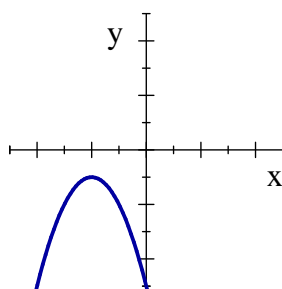
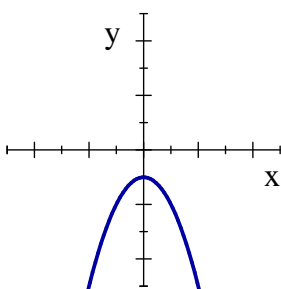
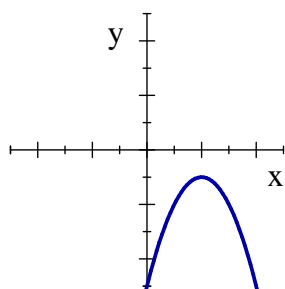
$$y = -x^2 + 4x - 5$$

$$f(x) = -x^2 - 1$$

$$y = -x^2 - 1$$

$$f(x) = -x^2 - 4x - 5$$

$$y = -x^2 - 4x - 5$$

Teorema 3. (monotonie) Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = ax^2 + bx + c$, unde $a \in \mathbb{R}^*$, $b, c \in \mathbb{R}$.

Dacă $a > 0$ atunci f este strict descrescătoare pe $\left] -\infty, \frac{-b}{2a} \right]$ și strict crescătoare pe $\left[\frac{-b}{2a}, +\infty \right[$.

În $x = \frac{-b}{2a}$ funcția își atinge valoarea minimă $f\left(\frac{-b}{2a}\right) = \frac{-\Delta}{4a}$.

Dacă $a < 0$ atunci f este strict crescătoare pe $\left] -\infty, \frac{-b}{2a} \right]$ și strict descrescătoare pe $\left[\frac{-b}{2a}, +\infty \right[$.

În $x = \frac{-b}{2a}$ funcția își atinge valoarea maximă $f\left(\frac{-b}{2a}\right) = \frac{-\Delta}{4a}$.

Teorema 4. (semn) Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = ax^2 + bx + c$, unde $a \in \mathbb{R}^*$, $b, c \in \mathbb{R}$.

Dacă $\Delta > 0$ atunci:

x	$-\infty$		x_1/x_2		x_2/x_1		$+\infty$
$ax^2 + bx + c$		semnul lui a	0	semn contrar lui a	0	semnul lui a	

Dacă $\Delta = 0$ atunci:

x	$-\infty$		$x_1 = x_2$		$+\infty$
$ax^2 + bx + c$		semnul lui a	0	semnul lui a	

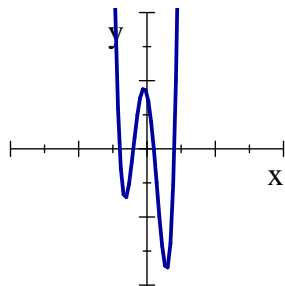
Dacă $\Delta < 0$ atunci:

x	$-\infty$		$+\infty$
$ax^2 + bx + c$		semnul lui a	

$n \geq 3$

Ecuția de gradul al n-lea: -se rezolvă cu metode specifice pentru fiecare ecuație în parte.

Exemplu. $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2x^4 + x^3 - 9x^2 - 4x + 4$.

$$(*) 2x^4 + x^3 - 9x^2 - 4x + 4 = 0;$$

$$D_2 = \{\pm 1, \pm 2\};$$

$$f(-1) = 0, f(2) = 0, f(-2) = 0 \Rightarrow f(x) : (x+1), f(x) : (x-2), f(x) : (x+2) \Rightarrow$$

$$f(x) : (x+1)(x-2)(x+2).$$

Se efectuează direct împărțirea

$$(2x^4 + x^3 - 9x^2 - 4x + 4) : (x^3 + x^2 - 4x - 4) = 2x - 1$$

sau se folosește schema lui Horner și se obține

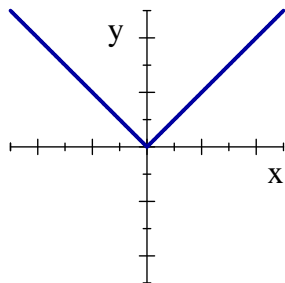
$$(*) \Leftrightarrow 2\left(x - \frac{1}{2}\right)^1 (x+2)^1 (x+1)^1 (x-2)^1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = -2, m(x_1) = 1 \\ x_2 = -1, m(x_2) = 1 \\ x_3 = \frac{1}{2}, m(x_3) = 1 \\ x_4 = 2, m(x_4) = 1 \end{cases}$$

2°. Funcția modul.

Definiția 2. Se numește *funcție modul* funcția

$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = |x| = \begin{cases} -x, & \text{dacă } x < 0 \\ 0, & \text{dacă } x = 0 \\ x, & \text{dacă } x > 0 \end{cases}$$

Graficul funcției f este reuniunea a două semidrepte.

Teorema 5. (monotonie) Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = |x|$.

Funcția f este strict descrescătoare pe $]-\infty, 0]$ și strict crescătoare pe $[0, +\infty[$.

În $x = 0$ funcția își atinge valoarea minimă $f(0) = 0$.

Teorema 6. (semn) Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = |x|$. Atunci

x	$-\infty$		0		$+\infty$
$ x $		+++	0	+++	

3°. Funcții raționale.

Definiția 3. Fie $n \in \mathbb{N}, m \in \mathbb{N}, a_0, \dots, a_n \in \mathbb{R}, a_n \neq 0$ și $b_0, \dots, b_m \in \mathbb{R}, b_m \neq 0$. Se numește *funcție rațională* funcția

$$R = \frac{P}{Q} : A \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, R(x) = \frac{P}{Q}(x) = \frac{a_0 + a_1x + \dots + a_{n-1}x^{n-1} + a_nx^n}{b_0 + b_1x + \dots + b_{m-1}x^{m-1} + b_mx^m}.$$

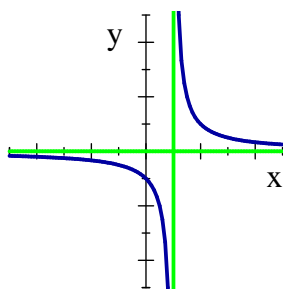
Observație. Sunt fracții simple fracțiile de forma:

a) $\frac{A}{(x-a)^m}$, unde $A \in \mathbb{R}, a \in \mathbb{R}, m \in \mathbb{N}^*$.

Exemple:

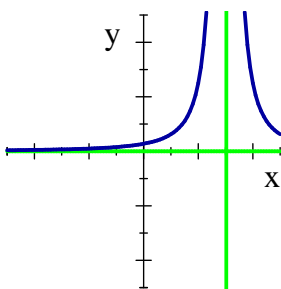
$$f(x) = \frac{1}{(x-1)^1}$$

$$y = \frac{1}{(x-1)^1}$$

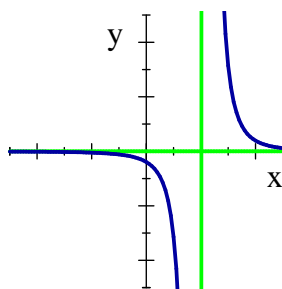
$$f(x) = \frac{e}{(x-3)^2}$$

$$y = \frac{e}{(x-3)^2}$$

$$f(x) = \frac{\pi}{(x-2)^3}$$

$$y = \frac{\pi}{(x-2)^3}$$

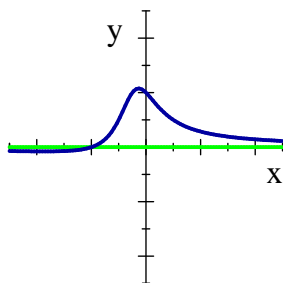

b) $\frac{Ax+B}{(ax^2+bx+c)^m}$, unde $A, B \in \mathbb{R}$ cu $A^2 + B^2 \neq 0, a, b, c \in \mathbb{R}$ cu $a \neq 0$ și $\Delta < 0, m \in \mathbb{N}^*$.

Exemple:

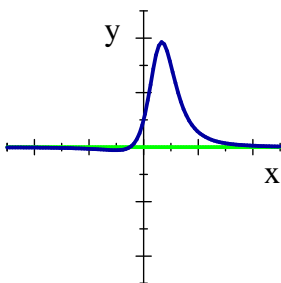
$$f(x) = \frac{x+2}{x^2+x+1}$$

$$y = \frac{x+2}{x^2+x+1}$$

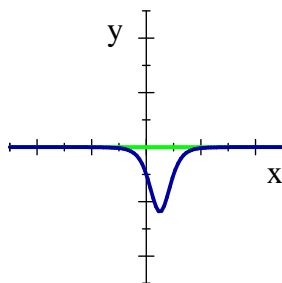
$$f(x) = \frac{2x+1}{(x^2-x+1)^2}$$

$$y = \frac{2x+1}{(x^2-x+1)^2}$$

$$f(x) = \frac{-1}{(x^2-x+1)^3}$$

$$y = \frac{-1}{(x^2-x+1)^3}$$

Monotonia și semnul funcțiilor raționale se studiază pentru fiecare exemplu, corespunzător.

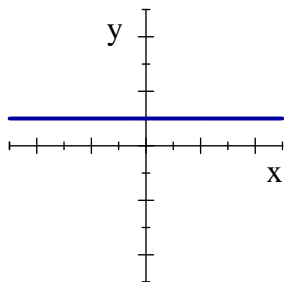
4°. Funcția putere

Definiția 4. Fie $n \in \mathbb{N}$. Se numește *funcție putere de exponent natural n* funcția polinomială

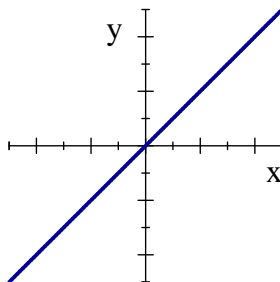
$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^n.$$

Exemple:

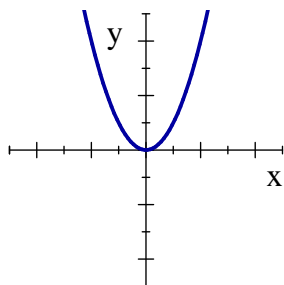
$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 1 \quad y = 1$$

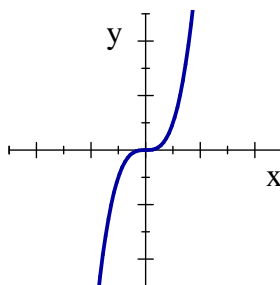
$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x \quad y = x$$

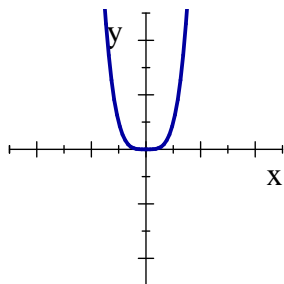
$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2 \quad y = x^2$$

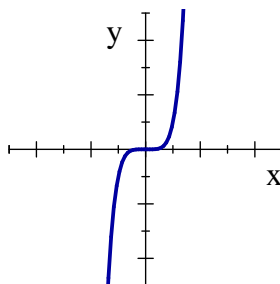
$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^3 \quad y = x^3$$

$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^4 \quad y = x^4$$

$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^5 \quad y = x^5$$

Teorema 7. (monotonie) Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^n$, unde $n \in \mathbb{N}^*$.

Dacă n este par atunci f este strict descrescătoare pe $]-\infty, 0]$ și strict crescătoare pe $[0, +\infty[$. În $x = 0$ funcția își atinge valoarea minimă $f(0) = 0$.

Dacă n este impar atunci f este strict crescătoare pe $\mathbb{R}$.

Teorema 8. (semn) Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^n$, unde $n \in \mathbb{N}^*$.

Dacă n este par, atunci:

x	$-\infty$		0		$+\infty$
x^n		+++	0	+++	

Dacă n este impar, atunci:

x	$-\infty$		0		$+\infty$
x^n		---	0	+++	

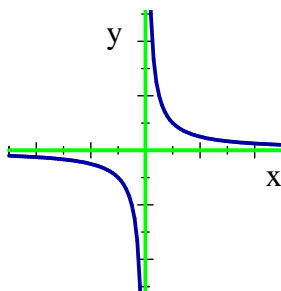
Definiția 5. Fie $n \in \mathbb{N}^*$. Se numește *funcție putere de exponent întreg negativ n* funcția

$$f : \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^{-n} = (x^n)^{-1} = \frac{1}{x^n}.$$

Exemple:

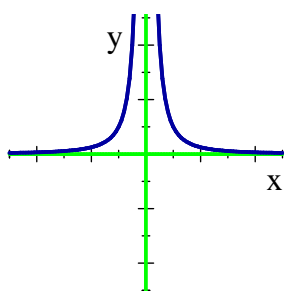
$$f : \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{1}{x}$$

$$y = \frac{1}{x}$$

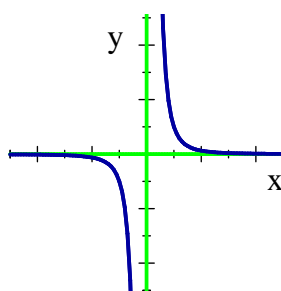
$$f : \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{1}{x^2}$$

$$y = \frac{1}{x^2}$$

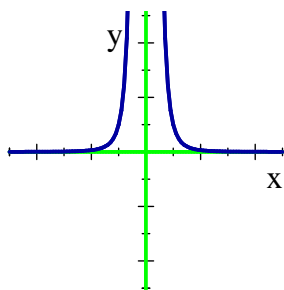
$$f : \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{1}{x^3}$$

$$y = \frac{1}{x^3}$$

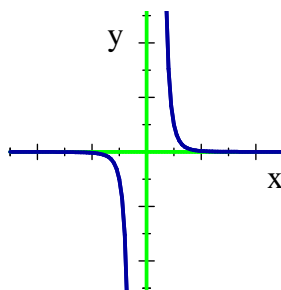
$$f : \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{1}{x^4}$$

$$y = \frac{1}{x^4}$$

$$f : \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{1}{x^5}$$

$$y = \frac{1}{x^5}$$

Teorema 9. (monotonie) Fie $f : \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^{-n}$, unde $n \in \mathbb{N}^*$.

Dacă n este par atunci f este strict crescătoare pe $]-\infty, 0[$ și strict descrescătoare pe $]0, +\infty[$.

Dacă n este impar atunci f este strict descrescătoare pe $]-\infty, 0[$ și strict descrescătoare pe $]0, +\infty[$.

Teorema 10. (semn) Fie $f : \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^{-n}$, unde $n \in \mathbb{N}^*$.

Dacă n este par, atunci:

x	$-\infty$		0		$+\infty$
x^{-n}		+++	0	+++	

Dacă n este impar, atunci:

x	$-\infty$		0		$+\infty$
x^{-n}		---	0	+++	

Definiția 6. Fie $n \in \mathbb{N}, n \geq 2$.

a) Dacă n este impar atunci se numește *funcție radical de ordin impar n* funcția

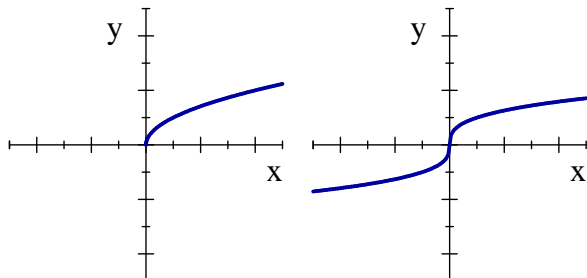
$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt[n]{x} = x^{\frac{1}{n}} \text{ definită astfel încât } x^{\frac{1}{n}} = y \Leftrightarrow x = y^n.$$

b) Dacă n este par atunci se numește *funcție radical de ordin par n* funcția

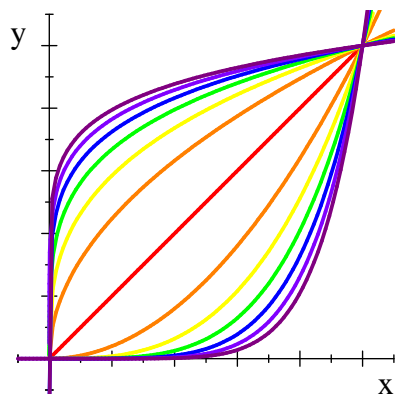
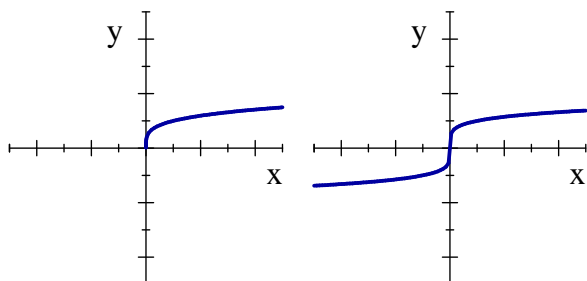
$$f : [0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt[n]{x} = x^{\frac{1}{n}} \text{ definită astfel încât } x^{\frac{1}{n}} = y \Leftrightarrow x = y^n.$$

Graficul funcției f este simetric față de prima bisectoare cu graficul restricției funcției putere $f(x) = x^n, n \in \mathbb{N}, n \geq 2$.

$$f : [0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt{x} \qquad f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt[3]{x}$$

$$f : [0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt[4]{x} \qquad f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt[5]{x}$$

Teorema 11. (monotonie) Fie $n \in \mathbb{N}^*$.

Dacă n este par atunci $f : [0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt[n]{x}$ este strict crescătoare pe $[0, +\infty[$.

Dacă n este impar atunci $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt[n]{x}$ este strict crescătoare pe $\mathbb{R}$.

Teorema 12. (semn) Fie $n \in \mathbb{N}^*$.

Dacă n este par, atunci:

x	$-\infty$		0		$+\infty$
$\sqrt[n]{x}$			0	+++	

Dacă n este impar, atunci:

x	$-\infty$		0		$+\infty$
$\sqrt[n]{x}$		---	0	+++	

Observație. $\sqrt[n]{x^m} = x^{\frac{m}{n}}$

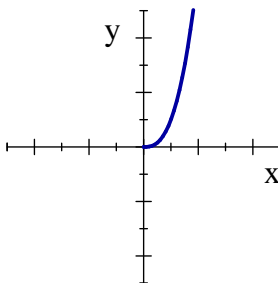
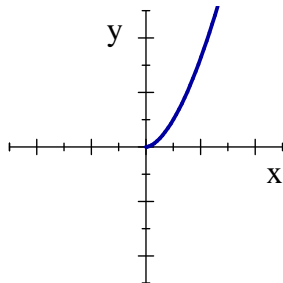
Definiția 7. Fie $\alpha \in \mathbb{R}$. Se numește *funcție putere de exponent real α* funcția

$$f :]0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^\alpha \quad (y = x^\alpha \text{ se definește prin aproximare}).$$

Grafice-exemple:

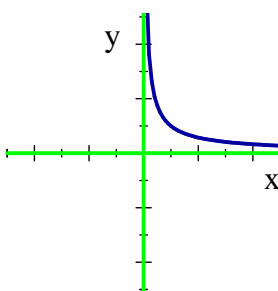
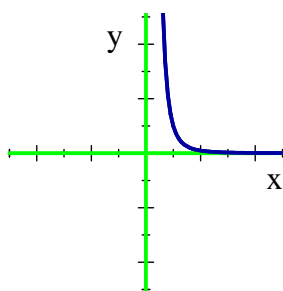
$$f :]0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^{\sqrt{3}}$$

$$f :]0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^e$$

$$f :]0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^{-\pi}$$

$$f :]0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^{-\frac{\sqrt{10}}{4}}$$

Teorema 13. (monotonie) Fie $\alpha \in \mathbb{R}$ și $f :]0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^\alpha$.

Dacă $\alpha > 0$ atunci f este strict crescătoare pe $]0, +\infty[$.

Dacă $\alpha < 0$ atunci f este strict descrescătoare pe $]0, +\infty[$.

Teorema 14. (semn) Fie $\alpha \in \mathbb{R}$ și $f :]0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^\alpha$. Atunci:

x	$-\infty$		0		$+\infty$
x^α				+++	

Propoziția 1. Fie $\alpha \in \mathbb{R}$. Atunci:

a) $\forall x_1, x_2 \in]0, +\infty[: (x_1 \cdot x_2)^\alpha = x_1^\alpha \cdot x_2^\alpha$; **b)** $\forall x_1, x_2 \in]0, +\infty[: \left(\frac{x_1}{x_2}\right)^\alpha = \frac{x_1^\alpha}{x_2^\alpha}$;

c) $\forall x_1, x_2 \in]0, +\infty[: x_1^\alpha = x_2^\alpha \Leftrightarrow x_1 = x_2$.

5°. Funcția exponențială

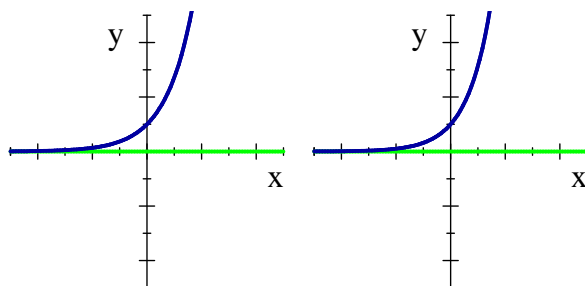
Definiția 8. Fie $a \in \mathbb{R}, a > 0, a \neq 1$. Se numește *funcție exponențială de bază a* funcția

$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = a^x.$$

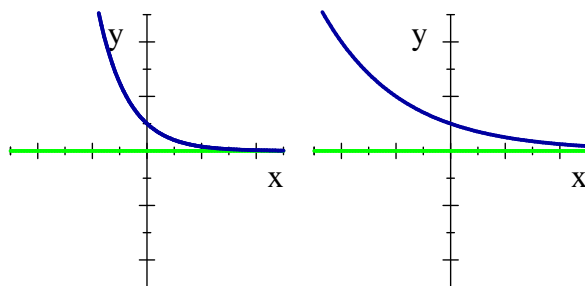
($y = a^x$ se definește prin aproximare). Este funcția utilizată în modelarea și rezolvarea multor ecuații diferențiale. A se vedea EDCO-semestrul al II-lea.

Grafice-exemple:

$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = e^x$ $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \pi^x$

$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = (\frac{2}{5})^x$ $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = (\frac{\sqrt{2}}{2})^x$

Teorema 15. (monotonie) Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = a^x$, unde $a \in \mathbb{R}, a > 0, a \neq 1$.

Dacă $a > 1$ atunci f este strict crescătoare pe $\mathbb{R}$.

Dacă $0 < a < 1$ atunci f este strict descrescătoare pe $\mathbb{R}$.

Teorema 16. (semn) Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = a^x$, unde $a \in \mathbb{R}, a > 0, a \neq 1$. Atunci:

x	$-\infty$		$+\infty$
a^x		+++	

Propoziția 2. Fie $a \in \mathbb{R}, a > 0, a \neq 1$. Atunci:

- a) $\forall x \in \mathbb{R}, a^x \neq 0$; b) $\forall x_1, x_2 \in \mathbb{R} : a^{x_1+x_2} = a^{x_1} \cdot a^{x_2}$; c) $\forall x_1, x_2 \in \mathbb{R} : a^{x_1-x_2} = \frac{a^{x_1}}{a^{x_2}}$;
- d) $\forall x_1, x_2 \in \mathbb{R} : a^{x_1 \cdot x_2} = (a^{x_1})^{x_2} = (a^{x_2})^{x_1}$; e) $\forall x_1, x_2 \in \mathbb{R} : a^{x_1} = a^{x_2} \Leftrightarrow x_1 = x_2$.

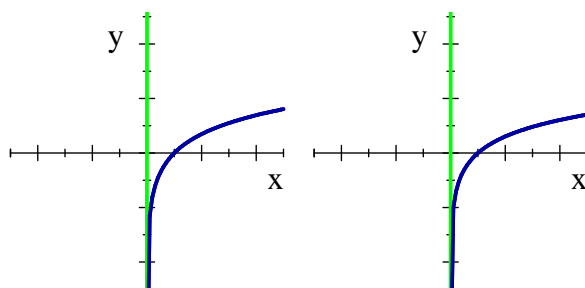
6°. Funcția logaritmică

Definiția 9. Fie $a \in \mathbb{R}, a > 0, a \neq 1$. Se numește *funcție logaritmică de bază a* funcția

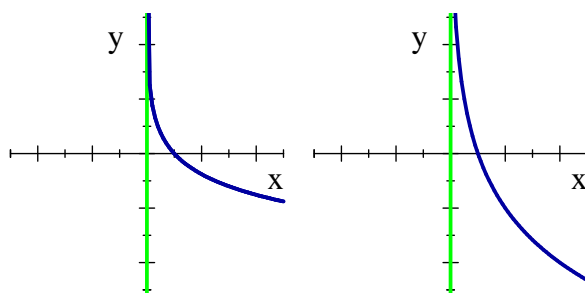
$f :]0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \log_a x$ ($y = \log_a x \Leftrightarrow a^y = x$).

Graficul funcției f este simetric față de prima bisectoare cu graficul funcției exponențiale de aceeași bază.

$f :]0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \ln x$ $f :]0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \log_\pi x$

$$f :]0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \log_{\frac{2}{5}} x \qquad f :]0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \log_{\frac{\sqrt{2}}{2}} x$$

Teorema 17. (monotonie) Fie $f :]0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \log_a x$, unde $a \in \mathbb{R}, a > 0, a \neq 1$.

Dacă $a > 1$ atunci f este strict crescătoare pe $]0, +\infty[$.

Dacă $0 < a < 1$ atunci f este strict descrescătoare pe $]0, +\infty[$.

Teorema 18. (semn) Fie $f :]0, +\infty[\rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \log_a x$, unde $a \in \mathbb{R}, a > 0, a \neq 1$.

Dacă $a > 1$ atunci:

x	$-\infty$		1		$+\infty$
$\log_a x$		---	0	+++	

Dacă $0 < a < 1$ atunci:

x	$-\infty$		1		$+\infty$
$\log_a x$		+++	0	---	

Propoziția 3. Fie $a \in \mathbb{R}, a > 0, a \neq 1$ și $\alpha \in \mathbb{R}$. Atunci:

a) $\forall x_1, x_2 \in]0, +\infty[: \log_a (x_1 x_2) = \log_a x_1 + \log_a x_2;$

b) $\forall x_1, x_2 \in]0, +\infty[: \log_a \left(\frac{x_1}{x_2} \right) = \log_a x_1 - \log_a x_2;$

c) $\forall x \in]0, +\infty[: \log_a (x^\alpha) = \alpha \log_a x;$ d) $\forall x \in]0, +\infty[: \log_a x = \frac{\ln x}{\ln a};$

e) $\forall x_1, x_2 \in]0, +\infty[: \log_a x_1 = \log_a x_2 \Leftrightarrow x_1 = x_2.$

Propoziția 4. Fie $a \in \mathbb{R}, a > 0, a \neq 1$. Atunci:

a) $a^{\log_a x} = x, \forall x \in]0, +\infty[; e^{\ln x} = x, \forall x \in]0, +\infty[;$

b) $\log_a a^x = x, \forall x \in \mathbb{R}; \ln e^x = x, \forall x \in \mathbb{R}.$

7°. Funcții trigonometrice și funcții hiperbolice

Definiția 10. Se numesc *funcții trigonometrice reale* *cosinus, sinus, cotangentă, tangentă, cosecantă, secantă* funcțiile (vezi Anexa 2):

$$f_1 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_1(x) = \cos x;$$

$$f_2 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_2(x) = \sin x;$$

$$f_3 : A_3 \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_3(x) = \operatorname{ctg} x = \frac{\cos x}{\sin x}; \quad f_4 : A_4 \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_4(x) = \operatorname{tg} x = \frac{\sin x}{\cos x};$$

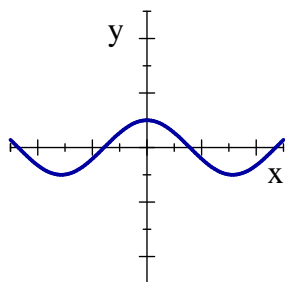
$$f_5 : A_3 \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_5(x) = \operatorname{cosec} x = \frac{1}{\sin x}; \quad f_6 : A_4 \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_6(x) = \operatorname{sec} x = \frac{1}{\cos x};$$

unde $A_3 = \mathbb{R} \setminus \{k\pi; k \in \mathbb{Z}\}, A_4 = \mathbb{R} \setminus \{\frac{\pi}{2} + k\pi; k \in \mathbb{Z}\}.$

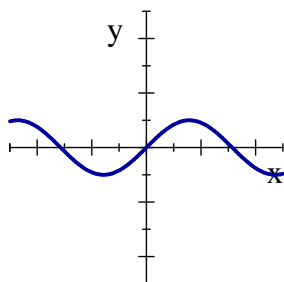
Funcțiile *cosecantă* și *secantă* se numesc reciproce pentru sinus și cosinus.

Grafice:

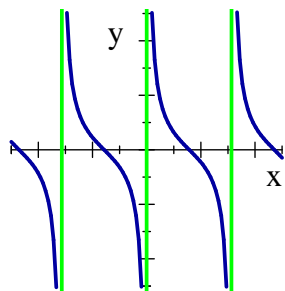
$$f_1 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_1(x) = \cos x$$

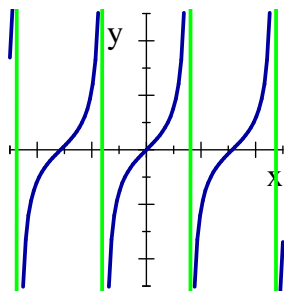
$$f_2 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_2(x) = \sin x$$

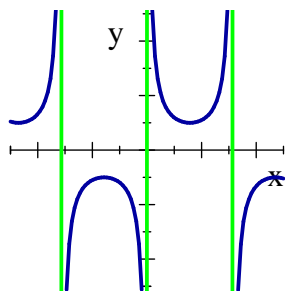
$$f_3 : A_3 \rightarrow \mathbb{R}, f_3(x) = \operatorname{ctg} x$$

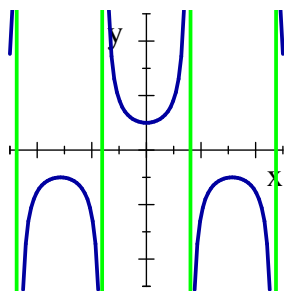
$$f_4 : A_4 \rightarrow \mathbb{R}, f_4(x) = \operatorname{tg} x :$$

$$f_5 : A_3 \rightarrow \mathbb{R}, f_5(x) = \operatorname{cosec} x$$

$$f_6 : A_4 \rightarrow \mathbb{R}, f_6(x) = \operatorname{sec} x$$

Definiția 11. Se numesc *funcții hiperbolice reale* *cosinus hiperbolic, sinus hiperbolic, cotangentă hiperbolică, tangentă hiperbolică* funcțiile:

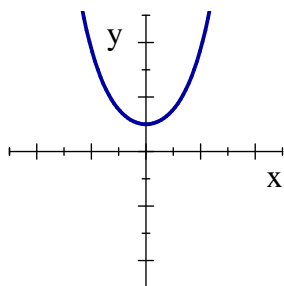
$$f_7 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_7(x) = \operatorname{ch} x = \frac{e^x + e^{-x}}{2}; \quad f_8 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_8(x) = \operatorname{sh} x = \frac{e^x - e^{-x}}{2};$$

$$f_9 : A_9 \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_9(x) = \operatorname{cth} x = \frac{\operatorname{ch} x}{\operatorname{sh} x}; \quad f_{10} : A_{10} \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_{10}(x) = \operatorname{th} x = \frac{\operatorname{sh} x}{\operatorname{ch} x};$$

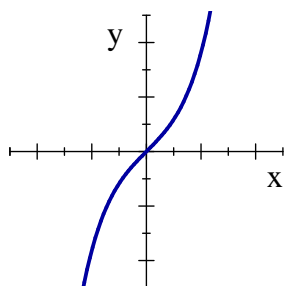
$A_9 = \{x \in \mathbb{R}; \operatorname{sh} x \neq 0\}, A_{10} = \{x \in \mathbb{R}; \operatorname{ch} x \neq 0\}.$

Grafice:

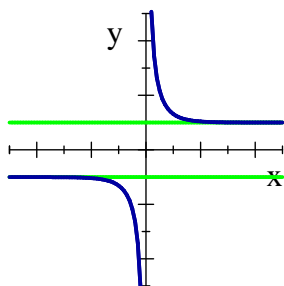
$$f_7 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_7(x) = \operatorname{ch} x$$

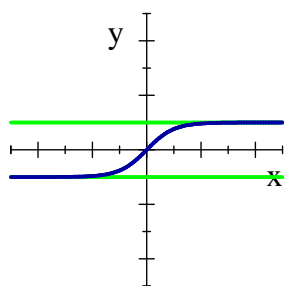
$$f_8 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_8(x) = \operatorname{sh} x$$

$$f_9 : A_9 \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_9(x) = \operatorname{cth} x$$

$$f_{10} : A_{10} \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_{10}(x) = \operatorname{th} x$$

Propoziția 5. a) $\cos^2 x + \sin^2 x = 1, \forall x \in \mathbb{R};$

b) $\cos(x_1 + x_2) = \cos x_1 \cos x_2 - \sin x_1 \sin x_2, \forall x_1, x_2 \in \mathbb{R};$

$\sin(x_1 + x_2) = \sin x_1 \cos x_2 + \cos x_1 \sin x_2, \forall x_1, x_2 \in \mathbb{R};$

c) $\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x, \forall x \in \mathbb{R}; \sin 2x = 2 \sin x \cos x, \forall x \in \mathbb{R};$

d) $\operatorname{ch}^2 x - \operatorname{sh}^2 x = 1, \forall x \in \mathbb{R};$

e) $\operatorname{ch}(x_1 + x_2) = \operatorname{ch} x_1 \operatorname{ch} x_2 + \operatorname{sh} x_1 \operatorname{sh} x_2, \forall x_1, x_2 \in \mathbb{R};$

$\operatorname{sh}(x_1 + x_2) = \operatorname{sh} x_1 \operatorname{ch} x_2 + \operatorname{ch} x_1 \operatorname{sh} x_2, \forall x_1, x_2 \in \mathbb{R};$

f) $\operatorname{ch} 2x = \operatorname{ch}^2 x + \operatorname{sh}^2 x, \forall x \in \mathbb{R}; \operatorname{sh} 2x = 2 \operatorname{sh} x \operatorname{ch} x, \forall x \in \mathbb{R}.$

Definiția 12. Se numesc *funcții trigonometrice inverse reale arccosinus, arcsinus, arccotangentă, arctangentă, arccosecantă, arcsecantă* funcțiile (a se vedea Anexa 2):

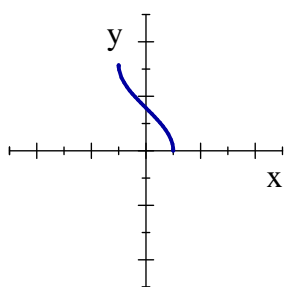
$$f_1 : [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}, f_1(x) = \arccos x; \quad f_2 : [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}, f_2(x) = \arcsin x;$$

$$f_3 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_3(x) = \operatorname{arctg} x; \quad f_4 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_4(x) = \operatorname{arctg} x;$$

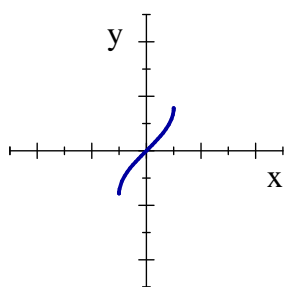
$$f_5 : A_5 \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_5(x) = \operatorname{arccosec} x; \quad f_6 : A_6 \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_6(x) = \operatorname{arcsec} x.$$

Grafice:

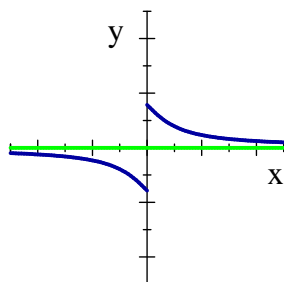
$$f_1 : [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}, f_1(x) = \arccos x$$

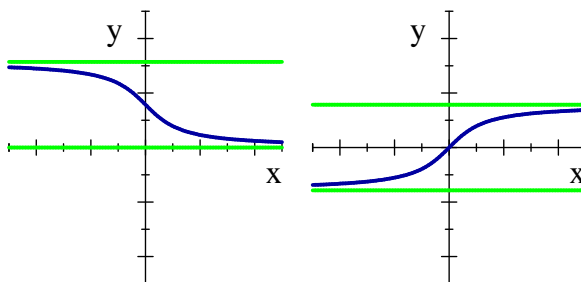
$$f_2 : [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}, f_2(x) = \arcsin x$$

$$f_3 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_3(x) = \operatorname{arccotg} x$$

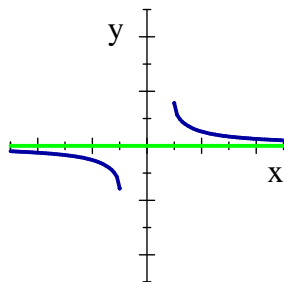

$$f_4 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_4(x) = \operatorname{arctg} x$$

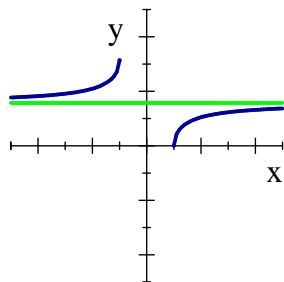

sau

$$f_5 : A_5 \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_5(x) = \operatorname{arccosec} x$$

$$f_6 : A_6 \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_6(x) = \operatorname{arcsec} x$$

Definiția 13. Se numesc *funcții hiperbolice inverse reale* funcțiile:

$$f_7 : [1, \infty[\rightarrow \mathbb{R}, f_7(x) = \operatorname{arcch} x = (\operatorname{ch})^{-1} x = \ln(x + \sqrt{x^2 - 1});$$

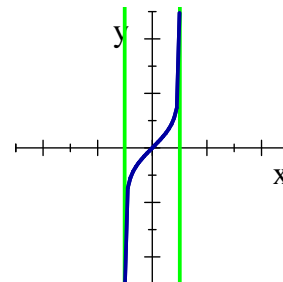
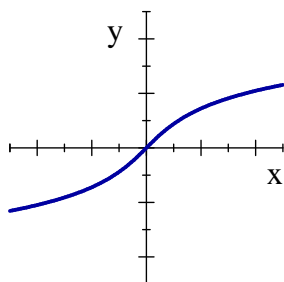
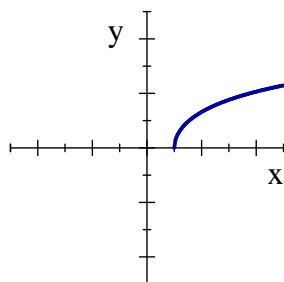
$$f_8 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_8(x) = \operatorname{arcsh} x = (\operatorname{sh})^{-1} x = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1});$$

$$f_9 : A \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_9(x) = \operatorname{arccth} x = (\operatorname{cth})^{-1} x;$$

$$f_{10} :]-1, 1[\rightarrow \mathbb{R}, f_{10}(x) = \operatorname{arth} x = (\operatorname{th})^{-1} x = \frac{1}{2} \ln\left(\frac{1+x}{1-x}\right).$$

Grafice:

$$f_7 : [1, \infty[\rightarrow \mathbb{R}, f_7(x) = \operatorname{arcch} x; f_8 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_8(x) = \operatorname{arcsh} x; f_{10} :]-1, 1[\rightarrow \mathbb{R}, f_{10}(x) = \operatorname{arth} x$$

Funcții $f : A \subseteq \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ elementare: funcția polinomială, funcția rațională, funcția putere, funcția radical, funcția logaritm, funcția exponențială, funcții trigonometrice, funcții hiperbolice. Ecuții și inecuații atașate, sisteme de ecuații și inecuații

De recapitulat din manualele de liceu.

Exercițiul 1. Să se rezolve (să se scrie mulțimea tuturor soluțiilor) pentru:

a) (*) $2x + 3 = 0$.

Rezolvare. (*) $\Leftrightarrow 2x = -3 \Leftrightarrow x = \frac{-3}{2}; S = \left\{ \frac{-3}{2} \right\}$.

b) (*) $\pi x - e\sqrt{3} = 0$.

Rezolvare. (*) $\Leftrightarrow \pi x = e\sqrt{3} \Leftrightarrow x = \frac{e\sqrt{3}}{\pi}; S = \left\{ \frac{e\sqrt{3}}{\pi} \right\}$.

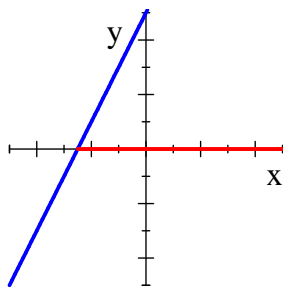
c) (*) $2x = \ln 7$.

Rezolvare. (*) $\Leftrightarrow x = \frac{\ln 7}{2}; S = \left\{ \frac{\ln 7}{2} \right\}$.

d) (*) $2x + 5 > 0$.

Rezolvare. (*) $\Leftrightarrow 2x > -5 \Leftrightarrow x > \frac{-5}{2} \Leftrightarrow x \in \left] \frac{-5}{2}, +\infty \right[; S = \left] \frac{-5}{2}, +\infty \right[$.

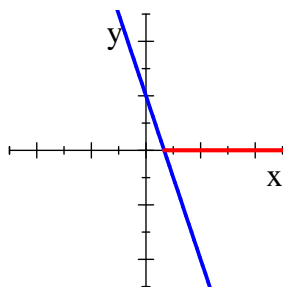
Se poate rezolva și utilizând reprezentarea grafică a $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2x + 5$ (pentru ce x graficul este deasupra axei Ox) sau semnul funcției f .

e) (*) $-3x + 2 \leq 0$.

Rezolvare. (*) $\Leftrightarrow -3x \leq -2 \Leftrightarrow 3x \geq 2 \Leftrightarrow x \geq \frac{2}{3} \Leftrightarrow x \in \left[\frac{2}{3}, +\infty \right[; S = \left[\frac{2}{3}, +\infty \right[$.

Se poate rezolva și utilizând reprezentarea grafică a $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = -3x + 2$ (pentru ce x graficul este sub axa Ox reunit cu punctul de intersecție cu axa Ox) sau semnul funcției f .

Exercițiul 2. Să se rezolve (să se scrie mulțimea tuturor soluțiilor) pentru:

a) (*) $\begin{cases} 2x + 1 \geq 0 \\ 3x - 6 < 0 \end{cases}$

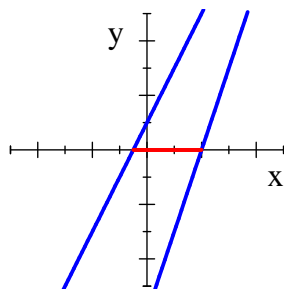
Rezolvare.

$$2x + 1 \geq 0 \Leftrightarrow 2x \geq -1 \Leftrightarrow x \geq \frac{-1}{2} \Leftrightarrow x \in \left[\frac{-1}{2}, +\infty \right]; S_1 = \left[\frac{-1}{2}, +\infty \right[.$$

$$3x - 6 < 0 \Leftrightarrow 3x < 6 \Leftrightarrow x < 2 \Leftrightarrow x \in]-\infty, 2[; S_2 =]-\infty, 2[.$$

$$S = S_1 \cap S_2 = \left[\frac{-1}{2}, +\infty \right[\cap]-\infty, 2[= \left[\frac{-1}{2}, 2 \right[.$$

x	$-\infty$		$-\frac{1}{2}$		2		$+\infty$
$2x + 1$	-	---	0	+++	+	+++	-
$3x - 6$	-	---	-	---	0	+++	-
S			[	//////////	[		

Se poate rezolva și utilizând reprezentarea grafică a

$$f_1 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_1(x) = 2x + 1 \text{ și } f_2 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f_2(x) = 3x - 6,$$

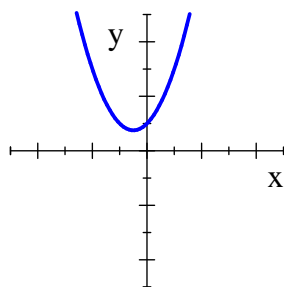
(pentru ce x , G_{f_1} este deasupra axei Ox reunit cu punctul de intersecție cu axa Ox , simultan cu pentru ce x , G_{f_2} este sub axa Ox) sau semnul funcțiilor f_1, f_2 .

Exercițiul 3. Să se determine următoarele mulțimi:

a) $A = \{x \in \mathbb{R}; x^2 + x + 1 = 0\};$

Rezolvare. (*) $x^2 + x + 1 = 0; \Delta = 1^2 - 4 \cdot 1 \cdot 1 = -3 < 0 \Rightarrow$

(*) nu are rădăcini reale $\Rightarrow A = \emptyset$.

Graficul funcției $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2 + x + 1$ nu intersectează axa Ox .

b) $B = \{x \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}; x^2 + x + 1 = 0\};$

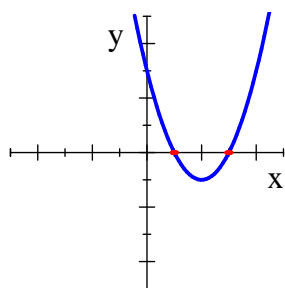
Rezolvare. (*) $x^2 + x + 1 = 0; \Delta = 1^2 - 4 \cdot 1 \cdot 1 = -3 < 0 \Rightarrow$

$$x_1 = \frac{-1 + j\sqrt{3}}{2 \cdot 1} \text{ și } x_2 = \frac{-1 - j\sqrt{3}}{2 \cdot 1}; B = \left\{ \frac{-1 + j\sqrt{3}}{2}, x_2 = \frac{-1 - j\sqrt{3}}{2} \right\}.$$

c) $C = \{x \in \mathbb{R}; x^2 - 4x + 3 = 0\};$

Rezolvare. (*) $x^2 - 4x + 3 = 0; \Delta = 4^2 - 4 \cdot 1 \cdot 3 = 4 > 0 \Rightarrow$

$$x_1 = \frac{4 + \sqrt{4}}{2 \cdot 1} \text{ și } x_2 = \frac{-4 - \sqrt{4}}{2 \cdot 1}. C = \{3, 1\}.$$

Graficul funcției $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2 - 4x + 3$ intersectează axa Ox în punctele de abscise $x_1 = 3, x_2 = 1$.

d) $D = \{x \in \mathbb{R}; x^2 - 5x + 6 \geq 0\};$

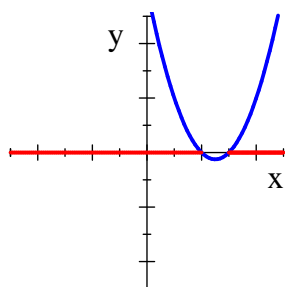
Rezolvare. (*) $x^2 - 5x + 6 = 0; \Delta = 5^2 - 4 \cdot 1 \cdot 6 = 1 > 0 \Rightarrow$

$$x_1 = \frac{5 + \sqrt{1}}{2 \cdot 1} = 3 \text{ și } x_2 = \frac{5 - \sqrt{1}}{2 \cdot 1} = 2.$$

Precizăm că $1 \cdot x^2 - 5x + 6 = 1 \cdot (x - 2)(x - 3)$. Precizăm că $a = 1 > 0$.

x	$-\infty$		2		3		$+\infty$
$x^2 - 5x + 6$		+++	0	---	0	+++	

$$D =]-\infty, 2] \cup [3, +\infty[.$$

Graficul funcției $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2 - 5x + 6$ este situat deasupra axei Ox și intersectează axa Ox corespunzător punctelor cu abscisele $x \in]-\infty, 2] \cup [3, +\infty[$.

e) $E = \{x \in \mathbb{R}; x^2 + 2x - 4 < 0\};$

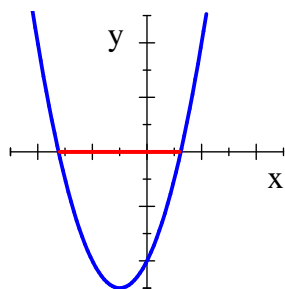
Rezolvare. (*) $x^2 + 2x - 4 = 0; \Delta = 2^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-4) = 20 > 0 \Rightarrow$

$$x_1 = \frac{-2 + \sqrt{20}}{2 \cdot 1} \text{ și } x_2 = \frac{-2 - \sqrt{20}}{2 \cdot 1}.$$

Precizăm că $a = 1 > 0$.

x	$-\infty$		$-1 - \sqrt{5}$		$-1 + \sqrt{5}$		$+\infty$
$x^2 + 2x - 4$		+++	0	---	0	+++	

$$E =]-1 - \sqrt{5}, -1 + \sqrt{5}[$$

Graficul funcției $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 + 2x - 4$ este situat sub Ox corespunzător punctelor cu abscisele $x \in]-1 - \sqrt{5}, -1 + \sqrt{5}[$.

Exercițiul 4. Să se rezolve (să se scrie toate soluțiile, precizând multiplicitatea lor algebrică) pentru:

a) (*) $x^3 - 2x + 1 = 0$.

Rezolvare. $f(x) = x^3 - 2x + 1$ este funcție polinomială de gradul 3. Rezolvarea ecuației (*) este legată de descompunerea în factori a polinomului f atașat funcției f .

modul 1. (*) $\Leftrightarrow x^3 - x - x + 1 = 0 \Leftrightarrow x(x^2 - 1) - (x - 1) = 0 \Leftrightarrow (x - 1)[x(x + 1) - 1] = 0$

$$\Leftrightarrow (x - 1)(x^2 + x - 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1, m(x_1) = 1 \\ x_2 = \frac{-1 - \sqrt{5}}{2}, m(x_2) = 1 \\ x_3 = \frac{-1 + \sqrt{5}}{2}, m(x_3) = 1 \end{cases}$$

Precizăm că $f(x) = (x - 1)\left(x - \frac{-1 - \sqrt{5}}{2}\right)\left(x - \frac{-1 + \sqrt{5}}{2}\right)$.

modul 2. Folosim:

Teorema împărțirii cu rest. Fie $P(X)$ și $Q(X)$ două polinoame cu $\text{grad } P \geq \text{grad } Q$. Atunci $\exists K(X)$ un polinom și $\exists R(X)$ un polinom cu $\text{grad } R < \text{grad } Q$ astfel încât

$$P(X) = K(X) \cdot Q(X) + R(X).$$

Teorema Bezout. Fie $P(X)$ un polinom și $a \in \mathbb{R}$ (sau $\in \mathbb{C}$). Atunci restul împărțirii lui $P(X)$ la $X - a$, calculat în a , este și $P(a)$.

Observație. Dacă a este rădăcină a $P(X)$ (adică $P(X)$ se împarte exact la $X - a$) atunci $P(a) = 0$ și reciproc.

$$f(x) = x^3 - 2x + 1.$$

Cum coeficientul lui x^3 este 1 $\Rightarrow$ se caută rădăcini întregi ale f printre divizorii termenului liber. $D_1 = \{\pm 1\}$.

$$f(1) = 0 \Rightarrow 1 \text{ este rădăcină a } f.$$

$$f(-1) = 2 \neq 0 \Rightarrow -1 \text{ nu este rădăcină a } f.$$

modul 2.1. Cu schema lui Horner.

	x^3	x^2	x^1	x^0
	1	0	-2	1
	x^2	x^1	x^0	
$x = 1$	1	1	-1	0

sau

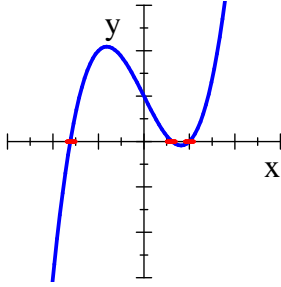
	x^3	x^2	x^1	x^0	
	1	0	-2	1	
$x = 1$		1	1	-1	0

$$(*) \quad x^3 - 2x + 1 = 0 \Leftrightarrow (x - 1)(x^2 + x - 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1, m(x_1) = 1 \\ x_2 = \frac{-1 - \sqrt{5}}{2}, m(x_2) = 1 \\ x_3 = \frac{-1 + \sqrt{5}}{2}, m(x_3) = 1 \end{cases}$$

modul 2.2.

$$\begin{array}{r|l} x^3 - 2x + 1 & x - 1 \\ -x^3 + x^2 & x^2 + x - 1 \\ \hline / x^2 - 2x + 1 & \\ -x^2 + x & \\ \hline / -x + 1 & \\ x - 1 & \\ \hline / & / \end{array}$$

$$x^3 - 2x + 1 = 0 \Leftrightarrow (x - 1)(x^2 + x - 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1, m(x_1) = 1 \\ x_2 = \frac{-1 - \sqrt{5}}{2}, m(x_2) = 1 \\ x_3 = \frac{-1 + \sqrt{5}}{2}, m(x_3) = 1 \end{cases}$$

b) (*) $x^4 - x^3 - 2x^2 + 6x - 4 = 0$, știind că admite rădăcina $x_1 = 1 + i$.

Rezolvare. $f(x) = x^4 - x^3 - 2x^2 + 6x - 4$ este o funcție polinomială de gradul 3, cu coeficienți reali. Deoarece admite rădăcina complexă $x_1 = 1 + i$, atunci admite ca rădăcină și conjugata ei, $x_2 = 1 - i$.

$$f(x) : (x - x_1) \text{ și } f(x) : (x - x_2) \Rightarrow f(x) : (x - x_1)(x - x_2).$$

$$(x - (1 + i))(x - (1 - i)) = x^2 - 2x + 2.$$

$$\begin{array}{r|l} x^4 - x^3 - 2x^2 + 6x - 4 & x^2 - 2x + 2 \\ -x^4 + 2x^3 - 2x^2 & x^2 + x - 2 \\ \hline / x^3 - 4x^2 + 6x - 4 & \\ -x^3 + 2x^2 - 2x & \\ \hline / -2x^2 + 4x - 4 & \\ 2x^2 - 4x + 4 & \\ \hline / & / \end{array}$$

$$(*) x^4 - x^3 - 2x^2 + 6x - 4 = 0 \Leftrightarrow (x^2 - 2x + 2)(x^2 + x - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1 + i, m(x_1) = 1 \\ x_2 = 1 - i, m(x_2) = 1 \\ x_3 = 1, m(x_3) = 1 \\ x_4 = -2, m(x_4) = 1 \end{cases}$$

Exercițiul 5. Să se determine un polinom cu coeficienți întregi, de grad minim, ce admite rădăcinile $1 + \sqrt{2}$, $1 + i$ și rădăcina triplă 1.

Propoziție. Dacă $P(X)$ are coeficienți întregi și admite ca rădăcină numărul $a + b\sqrt{d}$, cu $a, b \in \mathbb{Z}$ și $\sqrt{d} \notin \mathbb{Z}$ atunci $P(x)$ admite ca rădăcină și numărul $a - b\sqrt{d}$.

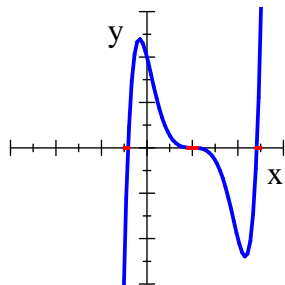
Propoziție. Dacă $P(X)$ are coeficienți reali și admite ca rădăcină numărul $a + bi$, cu $a, b \in \mathbb{R}$ atunci $P(x)$ admite ca rădăcină și numărul $a - bi$.

Rezolvare. $P(X)$ are coeficienți întregi și admite ca rădăcină $x_1 = 1 + \sqrt{2} \Rightarrow$ admite ca rădăcină $x_2 = 1 - \sqrt{2}$.

$P(X)$ are coeficienți reali și admite ca rădăcină $x_3 = 1 + i \Rightarrow$ admite ca rădăcină $x_4 = 1 - i$.

Atunci un polinom de grad minim ce verifică cerințele este

$$\begin{aligned}
 P(X) &= (X - (1 + \sqrt{2})) (X - (1 - \sqrt{2})) (X - (1 + i)) (X - (1 - i)) (X - 1)^3 = \\
 &= (X^2 - 2X - 1) (X^2 - 2X + 2) (X^3 - 3X^2 + 3X - 1) = \\
 &= X^7 - 7X^6 + 20X^5 - 30X^4 + 23X^3 - 5X^2 - 4X + 2.
 \end{aligned}$$

Exercițiul 6. Să se explicitizeze funcția

$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = |x^2 - 1| + |4 - x^2| + |x|.$$

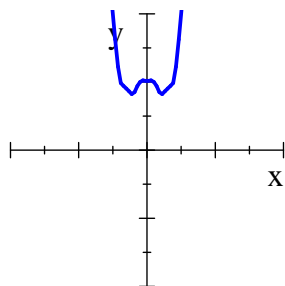
Rezolvare. Se utilizează

$$|u(x)| = \begin{cases} -u(x), & \text{dacă } u(x) < 0 \\ 0, & \text{dacă } u(x) = 0 \\ u(x), & \text{dacă } u(x) > 0 \end{cases}$$

x	$-\infty$		-2		-1		0		1		2		$+\infty$
$u_1(x) = x^2 - 1$		+++	+	+++	0	---	-	---	0	+++	+	+++	
$u_2(x) = 4 - x^2$		---	0	+++	+	+++	+	+++	+	+++	0	---	
$u_3(x) = x$		---	-	---	-	---	0	+++	+	+++	+	+++	

$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R},$

$$f(x) = \begin{cases} (x^2 - 1) - (4 - x^2) - x, & \text{dacă } x \in]-\infty, -2[\\ 3 + 0 + 2, & \text{dacă } x = -2 \\ (x^2 - 1) + (4 - x^2) - x, & \text{dacă } x \in]-2, -1[\\ 0 + 3 + 1, & \text{dacă } x = -1 \\ -(x^2 - 1) + (4 - x^2) - x, & \text{dacă } x \in]-1, 0[\\ 1 + 4 + 0, & \text{dacă } x = 0 \\ -(x^2 - 1) + (4 - x^2) + x, & \text{dacă } x \in]0, 1[\\ 0 + 3 + 1, & \text{dacă } x = 1 \\ (x^2 - 1) + (4 - x^2) + x, & \text{dacă } x \in]1, 2[\\ 3 + 0 + 2, & \text{dacă } x = 2 \\ (x^2 - 1) - (4 - x^2) + x, & \text{dacă } x \in]2, +\infty[\end{cases} = \begin{cases} 2x^2 - x - 5, & \text{dacă } x \in]-\infty, -2[\\ 5, & \text{dacă } x = -2 \\ -x + 3, & \text{dacă } x \in]-2, -1[\\ 4, & \text{dacă } x = -1 \\ -2x^2 - x + 3, & \text{dacă } x \in]-1, 0[\\ 5, & \text{dacă } x = 0 \\ -2x^2 + x + 3, & \text{dacă } x \in]0, 1[\\ 4, & \text{dacă } x = 1 \\ x + 3, & \text{dacă } x \in]1, 2[\\ 5, & \text{dacă } x = 2 \\ 2x^2 + x - 5, & \text{dacă } x \in]2, +\infty[\end{cases}.$$

Exercițiul 7. Să se rezolve inecuația (să se scrie mulțimea tuturor soluțiilor) :

$$(*) |x - 2| + |x + 1| + |3 - x| \leq 5$$

Rezolvare.

x	$-\infty$		-1		2		3		$+\infty$
$u_1(x) = x - 2$		---	-	---	0	+++	+	+++	
$u_2(x) = x + 1$		---	0	+++	+	+++	+	+++	
$u_3(x) = 3 - x$		+++	+	+++	+	+++	0	---	

Dacă $x \in]-\infty, -1[$ atunci

$$(*) \Leftrightarrow -(x - 2) - (x + 1) + (3 - x) \leq 5 \Leftrightarrow -3x + 4 \leq 5 \Leftrightarrow -3x \leq 1 \Leftrightarrow x \geq \frac{-1}{3}.$$

$$S_1 =]-\infty, -1[\cap \left[\frac{-1}{3}, +\infty[= \emptyset.$$

Dacă $x = -1$ atunci

$$(*) \Leftrightarrow |-1 - 2| + |-1 + 1| + |3 - (-1)| \leq 5 \Leftrightarrow 3 + 0 + 4 \leq 5 \text{—fals.}$$

$$S_2 = \emptyset.$$

Dacă $x \in]-1, 2[$ atunci

$$(*) \Leftrightarrow -(x - 2) + (x + 1) + (3 - x) \leq 5 \Leftrightarrow -x + 6 \leq 5 \Leftrightarrow -x \leq -1 \Leftrightarrow x \geq 1.$$

$$S_3 =]-1, 2[\cap [1, +\infty[= [1, 2[.$$

Dacă $x = 2$ atunci

$$(*) \Leftrightarrow |2 - 2| + |2 + 1| + |3 - 2| \leq 5 \Leftrightarrow 0 + 3 + 1 \leq 5 \text{—adevărat.}$$

$$S_4 = \{2\}.$$

Dacă $x \in]2, 3[$ atunci

$$(*) \Leftrightarrow +(x - 2) + (x + 1) + (3 - x) \leq 5 \Leftrightarrow x + 2 \leq 5 \Leftrightarrow x \leq 3.$$

$$S_5 =]2, 3[\cap]-\infty, 3] =]2, 3[.$$

Dacă $x = 3$ atunci

$$(*) \Leftrightarrow |3 - 2| + |3 + 1| + |3 - 3| \leq 5 \Leftrightarrow 1 + 4 + 0 \leq 5 \text{—adevărat.}$$

$$S_6 = \{3\}.$$

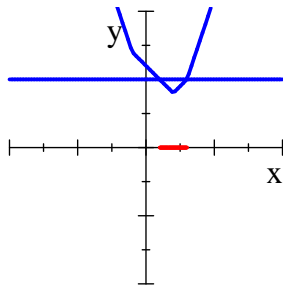
Dacă $x \in]3, +\infty[$ atunci

$$(*) \Leftrightarrow +(x - 2) + (x + 1) - (3 - x) \leq 5 \Leftrightarrow 3x - 4 \leq 5 \Leftrightarrow 3x \leq 9 \Leftrightarrow x \leq 3.$$

$$S_7 =]3, +\infty[\cap]-\infty, 3] = \emptyset.$$

Concluzie:

$$S = S_1 \cup S_2 \cup S_3 \cup S_4 \cup S_5 \cup S_6 \cup S_7 = \emptyset \cup \emptyset \cup [1, 2[\cup \{2\} \cup]2, 3[\cup \{3\} \cup \emptyset = [1, 3].$$

Graficul funcției $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = |x - 2| + |x + 1| + |3 - x|$ este situat sub dreapta de ecuație $y = 5$ corespunzător punctelor cu abscisele $x \in [1, 3]$.

Exercițiul 8. Să se descompună următoarele fracții în fracții simple pe un interval $\mathbb{I}$ pe care fracția este definită:

a) $f : \mathbb{I} \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{1}{x^2 - 9}$.

Rezolvare. $P(x) = 1$, $\text{grad } P = 0$. $Q(x) = x^2 - 9$, $\text{grad } Q = 2$. $\text{grad } P < \text{grad } Q$.

$$Q(x) = 0 \Leftrightarrow (x-3)(x+3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 3, m(x_1) = 1 \\ x_2 = -3, m(x_2) = 1 \end{cases} .$$

$$\text{Se caută } A, B \text{ a.î. (*) } \frac{1}{x^2-9} = \frac{A}{x-3} + \frac{B}{x+3}, \forall x \in \mathbb{I}.$$

modul 1. -se aplică pentru orice fracție, pentru găsirea tuturor coeficienților. Se aduc fracțiile din cei doi membri ai egalității (*) la același numitor, se elimină numitorul, apoi se identifică coeficienții polinoamelor care apar.

$$(*) \frac{1}{x^2-9} = \frac{x+3}{x-3}A + \frac{x-3}{x+3}B, \forall x \in \mathbb{I} \Leftrightarrow \frac{1}{x^2-9} = \frac{A(x+3) + B(x-3)}{(x-3)(x+3)}, \forall x \in \mathbb{I} \Leftrightarrow$$

$$1 = A(x+3) + B(x-3), \forall x \in \mathbb{I} \Leftrightarrow \begin{matrix} x^1: \\ x^0: \end{matrix} \begin{cases} 0 = A + B \\ 1 = 3A - 3B \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} A = \frac{1}{6} \\ B = \frac{-1}{6} \end{cases}$$

modul 2. -se aplică numai pentru găsirea coeficientului lui $\frac{1}{x-a}$, atunci când a este rădăcină reală simplă pentru $Q(x)$.

•pentru $A = ?$

$$(*)| \cdot (x-3) \Rightarrow \frac{1}{x+3} = A + B \frac{x-3}{x+3}$$

$$x \rightarrow 3 \Rightarrow \frac{1}{6} = A + 0.$$

•pentru $B = ?$

$$(*)| \cdot (x+3) \Rightarrow \frac{1}{x-3} = A \frac{x+3}{x-3} + B$$

$$x \rightarrow -3 \Rightarrow \frac{1}{-6} = 0 + B.$$

$$\text{Concluzie: } \frac{1}{x^2-9} = \frac{\frac{1}{6}}{x-3} + \frac{\frac{-1}{6}}{x+3}, \forall x \in \mathbb{I}.$$

$$\text{b) } f: \mathbb{I} \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{1}{x^2+x-2}.$$

Rezolvare. $P(x) = 1, \text{grad } P = 0. Q(x) = x^2 + x - 2, \text{grad } Q = 2. \text{grad } P < \text{grad } Q.$

$$Q(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 + x - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1, m(x_1) = 1 \\ x_2 = -2, m(x_2) = 1 \end{cases} .$$

$$\text{Se caută } A, B \text{ a.î. (*) } \frac{1}{x^2+x-2} = \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x+2}, \forall x \in \mathbb{I}.$$

$$\text{modul 1. (*) } \frac{1}{x^2+x-2} = \frac{x+2}{x-1}A + \frac{x-1}{x+2}B, \forall x \in \mathbb{I} \Leftrightarrow \frac{1}{x^2+x-2} = \frac{A(x+2) + B(x-1)}{(x-1)(x+2)}, \forall x \in \mathbb{I} \Leftrightarrow$$

$$1 = A(x+2) + B(x-1), \forall x \in \mathbb{I} \Leftrightarrow \begin{matrix} x^1: \\ x^0: \end{matrix} \begin{cases} 0 = A + B \\ 1 = 2A - B \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} A = \frac{1}{3} \\ B = \frac{-1}{3} \end{cases}$$

modul 2.

•pentru $A = ?$

$$(*)| \cdot (x-1) \Rightarrow \frac{1}{x+2} = A + B \frac{x-1}{x+2}$$

$$x \rightarrow 1 \Rightarrow \frac{1}{3} = A + 0.$$

•pentru $B = ?$

$$(*)| \cdot (x+2) \Rightarrow \frac{1}{x-1} = A \frac{x+2}{x-1} + B$$

$$x \rightarrow -2 \Rightarrow \frac{1}{-3} = 0 + B.$$

$$\text{Concluzie: } \frac{1}{x^2+x-2} = \frac{\frac{1}{3}}{x-1} + \frac{\frac{-1}{3}}{x+2}, \forall x \in \mathbb{I}.$$

$$\text{c) } f: \mathbb{I} \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{1}{x^3+1}.$$

Rezolvare. $P(x) = 1, \text{grad } P = 0. Q(x) = x^3 + 1, \text{grad } Q = 3. \text{grad } P < \text{grad } Q.$

$$Q(x) = 0 \Leftrightarrow (x+1)(x^2-x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = -1, m(x_1) = 1 \\ x_2 = \frac{1-i\sqrt{3}}{2}, m(x_2) = 1 \\ x_3 = \frac{1+i\sqrt{3}}{2}, m(x_3) = 1 \end{cases} .$$

Se caută A, B, C a.î. (*) $\frac{1}{x^3+1} = \frac{A}{x+1} + \frac{Bx+C}{x^2-x+1}, \forall x \in \mathbb{I}$.

modul 1. (*) $\frac{1}{x^3+1} = \frac{x^2-x+1}{x^3+1}A + \frac{x+1}{x^3+1}Bx+C, \forall x \in \mathbb{I} \Leftrightarrow$

$$\frac{1}{x^3+1} = \frac{A(x^2-x+1) + (Bx+C)(x+1)}{(x+1)(x^2-x+1)}, \forall x \in \mathbb{I} \Leftrightarrow$$

$$1 = A(x^2-x+1) + B(x^2+x) + C(x+1), \forall x \in \mathbb{I} \Leftrightarrow$$

$$\begin{matrix} x^2 : \\ x^1 : \\ x^0 : \end{matrix} \begin{cases} 0 = A + B \\ 0 = -A + B + C \\ 1 = A + C \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} A = \frac{1}{3} \\ B = -\frac{1}{3} \\ C = \frac{2}{3} \end{cases}$$

modul 2.-se aplică doar parțial

•pentru $A = ?$

$$(*)| \cdot (x+1) \Rightarrow \frac{1}{x^2-x+1} = A + (Bx+C) \frac{x+1}{x^2-x+1}$$

$$x \rightarrow -1 \Rightarrow \frac{1}{3} = A + 0.$$

•pentru $B, C = ?$ se înlocuiește A găsit în sistemul de la modul 1.

Concluzie: $\frac{1}{x^3+1} = \frac{\frac{1}{3}}{x+1} + \frac{-\frac{1}{3}x + \frac{2}{3}}{x+2}, \forall x \in \mathbb{I}$.

Exercițiul 9. Să se determine domeniul maxim de definiție pentru funcțiile:

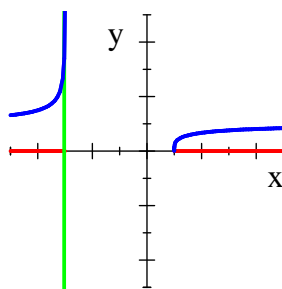
a) $f : D \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt[4]{\frac{x-1}{x+3}}$;

Rezolvare.

$$C.E. \begin{cases} \frac{x-1}{x+3} \geq 0 - \text{pentru radical de ordin par} \\ x+3 \neq 0 - \text{pentru fracție} \end{cases}$$

x	$-\infty$		-3		1		$+\infty$
$x-1$		---	-	---	0	+++	
$x+3$		---	0	+++	+	+++	
$\frac{x-1}{x+3}$		+++		---	0	+++	

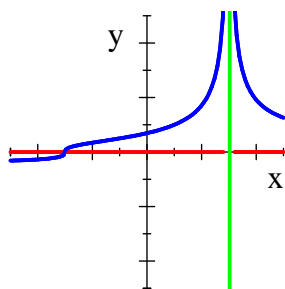
$$D =]-\infty, -3[\cup [1, +\infty[.$$

b) $f : D \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt[3]{\frac{x+3}{x^2-6x+9}}$;

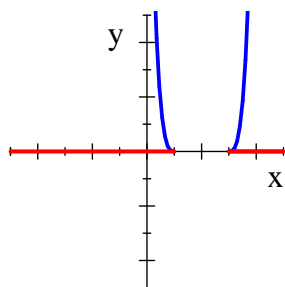
Rezolvare. C.E. $\begin{cases} \frac{x+3}{x^2-6x+9} - \text{pentru radical de ordin impar nu se impun C.E.} \\ x^2-6x+9 \neq 0 - \text{pentru fracție} \end{cases}$
 $D =]-\infty, 3[\cup]3, +\infty[.$

Exercițiul 10. Să se determine domeniul maxim de definiție pentru funcția:

$$f : D \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = (x^2 - 4x + 3)^{\sqrt{7}};$$

Rezolvare. C.E. $\{x^2 - 4x + 3 > 0 - \text{pentru funcția putere de exponent real } \sqrt{7}\}$
 $D =]-\infty, 1[\cup]3, +\infty[.$

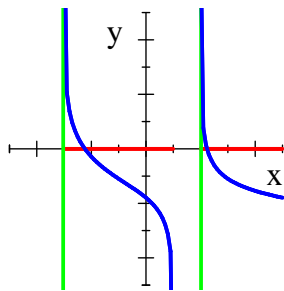
Exercițiul 11. Să se determine domeniul maxim de definiție pentru funcția:

$$f : D \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \ln \frac{x-1}{x^2+x-6};$$

Rezolvare. C.E. $\begin{cases} \frac{x-1}{x^2+x-6} > 0 - \text{pentru funcția logaritm} \\ x^2+x-6 \neq 0 - \text{pentru fracție} \end{cases}$

x	$-\infty$		-3		1		2		$+\infty$
$x-1$		---	-	---	0	+++	+	+++	
x^2+x-6		+++	0	---	-	---	0	+++	
$\frac{x-1}{x^2+x-6}$		---		+++	0	---		+++	

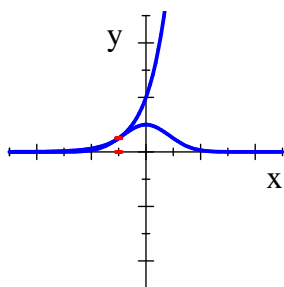
$$D =]-3, 1[\cup]2, +\infty[.$$

Exercițiul 12. Să se rezolve (să se scrie mulțimea tuturor soluțiilor) pentru:

a) (*) $2^{2x+1} = 2^{-x^2}$.

Rezolvare. (*) $\begin{matrix} \text{funcția exponențială cu baza } 2 \\ \Leftrightarrow \\ \text{este injectivă} \end{matrix} 2x+1 = -x^2 \Leftrightarrow x = -1; S = \{-1\}$.

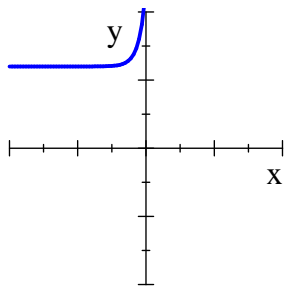

b) (*) $7^{2x} + 5 \cdot 7^x + 6 = 0$.

Rezolvare. Se face substituția: $7^x = t, t > 0$.

$$(*) \Leftrightarrow t^2 + 5t + 6 = 0 \Rightarrow \begin{cases} t_1 = -2 \\ t_2 = -3 \end{cases}$$

Se revine la substituție: $\begin{cases} 7^x = -2 < 0 - \text{imposibil} \\ 7^x = -3 < 0 - \text{imposibil} \end{cases} \Rightarrow S = \emptyset$.

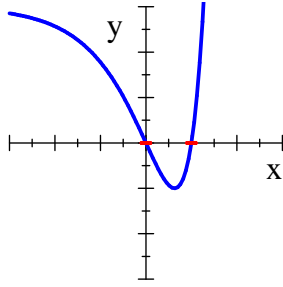
c) (*) $3^{2x} - 4 \cdot 3^x + 3 = 0$.

Rezolvare. Se face substituția: $3^x = t, t > 0$.

$$(*) \Leftrightarrow t^2 - 4t + 3 = 0 \Rightarrow \begin{cases} t_1 = 1 \\ t_2 = 3 \end{cases}$$

Se revine la substituție:

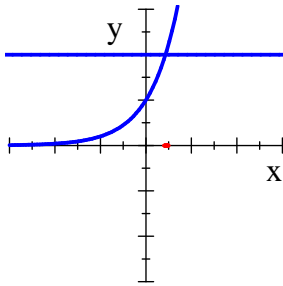
$$\begin{cases} 3^x = 1 \\ 3^x = 3 \end{cases} \begin{matrix} \text{funcția exponențială cu baza } 3 \\ \Leftrightarrow \\ \text{este injectivă} \end{matrix} \begin{cases} x = 0 \\ x = 1 \end{cases} \Rightarrow S = \{0, 1\}.$$

d) (*) $5^x = 2$

Rezolvare. modul 1 (*) $\Leftrightarrow x = \log_5 2; S = \{\log_5 2\}$.

modul 2 (*) $\Leftrightarrow \ln 5^x = \ln 2 \Leftrightarrow x \ln 5 = \ln 2 \Leftrightarrow x = \frac{\ln 2}{\ln 5}; S = \left\{ \frac{\ln 2}{\ln 5} \right\}$.

e) (*) $5^x + 5^{x+1} + 5^{x+2} = 7^x + 7^{x+1} + 7^{x+2}$.

Rezolvare. (*) $\Leftrightarrow 5^x (1 + 5 + 5^2) = 7^x (1 + 7 + 7^2) \Leftrightarrow 5^x \cdot 31 = 7^x \cdot 57 \Leftrightarrow$

$$\left(\frac{5}{7}\right)^x = \frac{57}{31} \mid \ln \Leftrightarrow \ln \left(\frac{5}{7}\right)^x = \ln \frac{57}{31} \Leftrightarrow x \ln \left(\frac{5}{7}\right) = \ln \frac{57}{31} \Leftrightarrow$$

$$x = \frac{\ln 57 - \ln 31}{\ln 5 - \ln 7}; S = \left\{ \frac{\ln 57 - \ln 31}{\ln 5 - \ln 7} \right\}.$$

f) (*) $2^{20x+1} < 64$.

Rezolvare. (*) $\Leftrightarrow 2^{20x+1} < 2^6$ f. exponențială de bază $a=2>1$ este strict crescătoare $\Leftrightarrow 20x + 1 < 6 \Leftrightarrow x < \frac{5}{20} \Leftrightarrow$

$$x \in]-\infty, \frac{1}{4}[\Leftrightarrow S =]-\infty, \frac{1}{4}[.$$

g) (*) $4^x - 2 \cdot 5^{2x} < 10^x$.

Rezolvare. (*) $\Leftrightarrow 2^{2x} - 2 \cdot 5^{2x} < 2^x \cdot 5^x \mid : 5^{2x} \Leftrightarrow \left(\frac{2}{5}\right)^{2x} - \left(\frac{2}{5}\right)^x - 2 < 0$.

Notând $u = \left(\frac{2}{5}\right)^x, u > 0$, inecuația devine $u^2 - u - 2 < 0 \Leftrightarrow u \in]-1, 2[$.

Deci $u \in]0, +\infty[\cap]-1, 2[=]0, 2[$.

Se revine la substituție $0 < u < 2 \Leftrightarrow 0 < \left(\frac{2}{5}\right)^x < 2$.

• $0 < \left(\frac{2}{5}\right)^x \Leftrightarrow x \in \mathbb{R} \Leftrightarrow S_1 = \mathbb{R}$.

• $\left(\frac{2}{5}\right)^x < 2 \Leftrightarrow \left(\frac{2}{5}\right)^x < \left(\frac{2}{5}\right)^{\log_5 2}$ f. exponențială de bază $a=\frac{2}{5}<1$ este strict descrescătoare $\Leftrightarrow$

$$x > \log_{\frac{2}{5}} 2 \Leftrightarrow x \in]\log_{\frac{2}{5}} 2, +\infty[\Leftrightarrow S_2 =]\log_{\frac{2}{5}} 2, +\infty[.$$

$$S = S_1 \cap S_2 =]\log_{\frac{2}{5}} 2, +\infty[.$$

Exercițiul 13. Să se rezolve (să se scrie mulțimea tuturor soluțiilor) pentru:

a) (*) $\log_{x+4} (x^2 - 1) = \log_{x+4} (5 - x)$.

Rezolvare. Se determină D_E , domeniul maxim de studiu.

$$C.E. \begin{cases} x^2 - 1 > 0 - \text{pentru funcția logaritmică} \\ 5 - x > 0 - \text{pentru funcția logaritmică} \\ x + 4 > 0, x + 4 \neq 1 - \text{pentru funcția logaritmică} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \in]-\infty, -1[\cup]1, +\infty[\\ x \in]-\infty, 5[\\ x \in]-4, -3[\cup]-3, +\infty[\end{cases}$$

$$D_E =]-4, -3[\cup]-3, -1[\cup]1, 5[.$$

(*) $\begin{matrix} \text{funcția logaritmică cu baza } x+4 \\ \text{este injectivă} \end{matrix} \Leftrightarrow x^2 - 1 = 5 - x \Leftrightarrow x^2 + x - 6 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = -3 \notin D_E \\ x_2 = 2 \in D_E \end{cases}$

$S = \{2\}$.

b) (*) $\log_3 \left(\frac{1+2x}{1+x} \right) < 1$.

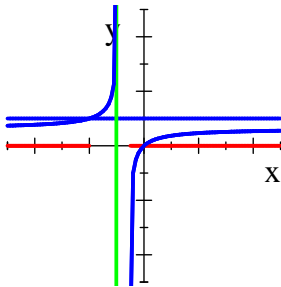
Rezolvare. $C.E. \begin{cases} \frac{1+2x}{1+x} > 0 - \text{pentru funcția logaritmică} \\ 1+x \neq 0 - \text{pentru funcția rațională} \end{cases} \Leftrightarrow \{ x \in]-\infty, -1[\cup]\frac{-1}{2}, +\infty[$

$D_E =]-\infty, -1[\cup]\frac{-1}{2}, +\infty[$

(*) $\Leftrightarrow \log_3 \left(\frac{1+2x}{1+x} \right) < \log_3 3 \begin{matrix} \text{f. logaritmică de bază } a=3>1 \\ \text{este strict crescătoare} \end{matrix} \Leftrightarrow \frac{1+2x}{1+x} < 3 \Leftrightarrow$

$\frac{1+2x-3-3x}{1+x} < 0 \Leftrightarrow \frac{-x-2}{1+x} < 0 \Leftrightarrow x \in]-\infty, -2[\cup]-1, +\infty[.$

$S = D_E \cap (]-\infty, -2[\cup]-1, +\infty[) =]-\infty, -2[\cup]\frac{-1}{2}, +\infty[$

Exercițiul 14. Să se rezolve (să se scrie mulțimea tuturor soluțiilor) pentru:

a) (*) $\sin x = 0, x \in [0, 2\pi]$.

$S = \{0, \pi, 2\pi\}$.

b) (*) $\cos x = \frac{1}{2}, x \in [0, \pi]$.

$S = \{\frac{\pi}{3}\}$

c) (*) $\text{tg } x \leq 1, x \in [0, \pi] \setminus \{\frac{\pi}{2}\}$.

$S = [0, \frac{\pi}{4}] \cup]\frac{\pi}{2}, \pi]$.

